

Recenzja wniosku habilitacyjnego dr Karoliny Czerwiec

Pani Karolina Czerwiec jest doktorem nauk biologicznych w zakresie biologii człowieka (rozprawa doktorska: Problemy biologii człowieka wobec zmian programowych i transformacji społecznych; promotor: dr hab. prof. UP Katarzyna Potyrała; recenzenci: dr hab. prof. UJK Bożena Witek, dr hab. prof. UP Robert Stawarz Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie; rok uzyskania stopnia doktora: 2013) oraz magistrem biologii (Akademia Pedagogiczna w Krakowie, Instytut Biologii; kierunek: Biologia z nauczaniem przyrody i wychowaniem zdrowotnym; rok uzyskania dyplomu: 2008). Od 2013 roku – jest adiunktem w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (obecnie: Instytut Pedagogiki; poprzednio: Instytut Pedagogiki Specjalnej (Katedra Etyki i Interdyscyplinarnych Badań Nad Niepełnosprawnością), Instytut Nauk o Wychowaniu (Katedra Dydaktyki i Edukacji Zdrowotnej; Katedra Pedagogiki Szkolnej i Dydaktyki Akademickiej).

Po dokonaniu szczegółowej analizy dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego oraz głównego osiągnięcia naukowego zdecydowałem się na taką strukturę recenzji, w której najpierw omówię wszystkie elementy dorobku Habilitantki a w ostatniej części zajmę się głównym osiągnięciem naukowym. Kolejność taka pozwoli zobaczyć w jaki sposób na tle całej dotychczasowej kariery naukowej wygląda pod względem merytorycznym i metodologicznym główne osiągnięcie naukowe.

Oprócz głównego osiągnięcia naukowego, którym są cztery monografie dr Karolina Czerwiec opublikowała inne cztery monografie, w tym trzy współautorskie (o uczeniu się dorosłych, o nauczycielu i kompetencjach kulturowych nauczycieli) i jedną autorską (o społecznych i edukacyjnych kontekstach problemów biologii człowieka). Rozrzut problematyki na pozór wydaje się dość duży, choć w gruncie rzeczy fakt, że w innych publikacjach ta problematyka też jest podejmowana, usuwa przypuszczenie, że ta tematyka jest przypadkowa. Nie są to prace wnoszące znaczące treści do nauki, jednak zawierają rzetelną analizę wybranych wątków teoretycznych i empirycznych. Oprócz tych monografii można zapoznać się 30 rozdziałami w racach zbiorowych (22 po doktoracie) oraz z 42 artykułami w czasopiśmie naukowych (38 po doktoracie). Rzuca się w oczy znaczący przyrost aktywności publikacyjnej Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora. Rzuca się również w oczy rzadko spotykany w naukach społecznych współdział promotorki doktoratu prof. K. Potyrały. W sumie jest to ok. 40% publikacji napisanych wspólnie z promotorką. Trudno mi to oceniać, odnotowuję jedynie ten

fakt, jako nieco zaskakujący. Zwłaszcza w kontekście ubiegania się o status samodzielności naukowej. Być może jest to powolne przechodzenie spod wpływu promotorski doktoratu do samodzielności naukowej. Tematyka tych 72 tekstów w głównej mierze koncentruje się na płci, tożsamości, płciowej, funkcjonowaniu osób interpłciowych, edukacji seksualnej, biologicznych aspektach edukacji. Warto podkreślić, że Autorka dzielnie podejmuje problematykę pedagogiczną. Nie koncentruje się w głównej mierze na biologicznej stronie zagadnienia. Te aspekty dobierane są trafnie, choć mają – moim zdaniem – zbyt słabe zaplecze teorii społecznych, w tym też pedagogicznych. Do tego wątku wrócę jeszcze podczas omawiania głównego osiągnięcia naukowego. Niemniej jednak poruszają znaczące w nauce wątki kulturowo-społeczno-pedagogiczne. I to z kolei jest plusem tego dorobku, ponieważ w literaturze nie można znaleźć wielu tak wszechstronnych opracowań zagadnień płci i płciowości człowieka. Indeks Hirsza całego dorobku publikacyjnego to 5.

Przechodząc od kryteriów publikacyjnych do udziału Habilitantki w konferencjach warto zaznaczyć, że udział w ponad 60 takich wydarzeniach z referatem jest dużym osiągnięciem. Często to były referaty współautorskie, jednak ich problematyka zawsze była albo znacząca naukowo albo dość szeroko zakrojona, więc wymagająca poważnego zaangażowania. Nie znalazłem informacji o rodzaju tych wystąpień, jednak nie wydaje się to kwestią bardzo istotną. Za to Habilitantka 10 razy prowadziła sekcje konferencyjne, ponad 10 razy uczestniczyła w warsztatach i dyskusjach, dwa razy pracowała w Komitecie naukowym konferencji, 6 razy w organizacyjnym, 37 razy wzięła udział w konferencji bez referatu, w tym 31 po doktoracie.

Przyjrzyjmy się kolejnemu z kryteriów oceny dorobku habilitacyjnego, jakim jest „uczestnictwo w pracach zespołów **badawczych** realizujących projekty **finansowane w drodze konkursów** krajowych lub zagranicznych, z podziałem na projekty zrealizowane i będące w toku realizacji, oraz z uwzględnieniem informacji o pełnionej funkcji w ramach prac zespołów”. Z danych dołączonych do wniosku habilitacyjnego wynika, że Habilitantka brała udział w projekcie:

„Podniesienie kompetencji dydaktycznych pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej; POWR.03.04.00-00-D015/17-00; projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego; 01.01.2018-31.07.2019;” w roli kierownika projektu. Nie jest to adekwatna do kryterium informacja ponieważ był to projekt dydaktyczny, a kryterium mówi o projekcie badawczym.

„Celem głównym projektu jest podniesienie poziomu kompetencji pracowników dydaktycznych oraz naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Pedagogicznego do 35. roku życia w zakresie innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, umiejętności informatycznych, zarządzania informacją oraz prowadzenia

zajęć dydaktycznych w języku obcym, poprzez udział w kompleksowym wsparciu obejmującym cykl szkoleń.¹”.

To jest przykład dezinformacji w tej części opisu dorobku Habilitantki. Jednak odróżnienie projektów badawczych od dydaktycznych jest dość klarowne i warto się tego trzymać. Kandydatka przedstawiła taką listę swojego udziału w projektach Naukowych:

- Podniesienie kompetencji dydaktycznych pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej; POWR.03.04.00-00-D015/17-00; projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego; 01.01.2018-31.07.2019; kierownik projektu
- ValiDe - Values in Democracy Education (ValiDE Erasmus+ Cooperation Partnership; europejska współpraca uniwersytetów z Niemiec, Polski i Norwegii w kształceniu nauczycieli na rzecz Edukacji wartości demokratycznych w szkołach podstawowych); 2021-1-DE01-KA220-HED-000032247; 01.02.2022-31.01.2025; wykonawca projektu
- DANUBE (Development of new andragogical diagnostic approaches and interventions of the adult docility phenomenon) - międzynarodowy projekt andragogiczny; 2020-1-SK01-KA204-078313; 01.09.2020-31.06.2023; Erasmus+ KA204; wykonawca projektu
- Social media and trust building; Project ID #/Title: 21830123, Fundusz Wyszehradzki, granty standardowe; 01.02.2019-31.01.2020; praca w zespole badawczym
- Smart Ecosystem for Learning and Inclusion (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju); ERANet17/ICT-0076 SELI; 01.11.2018-01.11.2020; recenzja rozdziałów monografii podsumowującej projekt
- Kompetentny nauczyciel - mistrz i wychowawca; NCBR POWR.03.01.00-00-KN22/18-00; projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS; 01.01.2018-30.09.2023; członek zespołu ds. programu kształcenia 2018-2019 oraz członek zespołu opracowującego sylabusy wizyt studyjnych studentów specjalności nauczycielskiej kierunków humanistycznych i ścisłych w szkole ponadpodstawowej (II stopień studiów); wykonawca projektu
- Uczelnia najwyższej jakości – UP to the TOP; POWR.03.05.00-00-Z221/17; 01.10.2018-30.09.2022; zadanie 16. Realizacja programu rozwoju kompetencji przedsiębiorczych i udział w szkoleniach dla kadry kierowniczej Uczelni z zakresu Zarządzania zespołami; wykonawca projektu

¹ <https://projekty.uken.krakow.pl/projekty-realizowane/podniesienie-kompetencji-pracownikow-dydaktycznych-uniwersytetu-pedagogicznego-im-komisji-edukacji-narodowej/>

- Edukacja w dobie Covid-19. Popularyzacja osiągnięć naukowych w zakresie kryzysowej nauki zdalnej finansowany ze środków programu Społeczna odpowiedzialność nauki MEiN; 01.01.2022-31.12.2022; wykonawca projektu
- Chcieć to MOOC - Rozszerzenie oferty edukacyjnej UP w zakresie zdalnego kształcenia, POWR.03.01.00-00-W005/18; Realizacja zadania 3, poz. 34. Testowanie funkcjonalności technicznych i poprawności metodyczno-merytorycznych kursu; 01.12.2020-31.01.2021; projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS; wykonawca projektu ● Self-healing - Homeocss Societal Research Project; Uniwersytet Burgundzki, Dijon, Francja; 2018-2020; członek komitetu naukowego projektu, manager (temat: Education for sustainable development, health education and communication of socio-scientific issues)
- Poznawaj świat zdrowo - Zdrowy styl życia ucznia warunkiem efektywności w nauce i wzroście kompetencji; POWR.03.01.00-00-U073/17-00; projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS; 01.09.2018-29.02.2020; opracowanie, organizacja i przeprowadzenie dydaktycznych zajęć dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych biorących udział w projekcie; wykonawca projektu
- Rozwój kompetencji cyfrowych nauczycieli akademickich, 4123,GGPJ3-19/H2020/0, Granty na Granty; MNiSW, 2019-2020; wykonawca projektu
- Wsparcie dla czasopism naukowych; 459/WCN/2019/1; tytuł czasopisma: Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Biologiae Pertinentia; 01.04.2019-31.12.2020, wykonawca projektu (sekretarz czasopisma)
- PWP Animacja kultury przyrodniczej szansą na rynku pracy; 01.01.2014–30.06.2015; projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS; zadanie nr 2. Realizacja specjalności Animacja kultury przyrodniczej; wykonawca projektu
- Usus Est Optimus Magister - Praktyka Jest Najlepszym Nauczycielem; WND-POKL.03.03.02.-00-037/10; projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS; 2014; pełnienie funkcji wydziałowego opiekuna praktyk; wykonawca projektu
- Badania statutowe 2017-2019: Interdyscyplinarne aspekty edukacji i nowych mediów w kontekście globalnych wyzwań społeczno-kulturowych; BN-355/NS/202; kierownik projektu
- Badania statutowe 2015: Badania interdyscyplinarnych aspektów nauk przyrodniczych w kontekście nowych wyzwań cywilizacyjnych (kierownik: K. Potyrała); realizowany temat: Badanie efektywności kształcenia przyrodniczego w społeczeństwie wiedzy; wykonawca projektu

- Badania statutowe 2011-2013: Teoria i praktyka komunikacji i mediacji problemów biologicznych i środowiskowych (kierownik: K. Potyrała); realizowany temat: Przetwarzanie informacji przyrodniczych w społeczeństwie opartym na wiedzy; wykonawca projektu

- Narodowy Uniwersytet Przyrodniczy i Nauk o Środowisku Ukrainy; tytuł projektu: The inner world of a pawn / A pawn has great prospects; 01.06.2023-28.02.2024; wykonawca projektu.

Większość tych projektów ma charakter dydaktyczny i organizacyjny. Dotyczy oferty szkoleń, opracowania sylabusów, podnoszenia kompetencji, czy wsparcia dla czasopism naukowych (to są środki na finansowanie wydawania czasopisma – tłumaczenia tekstów, korektę). Takie postępowanie wprowadza chaos i zmusza recenzenta oraz komisję habilitacyjną do przykrego bardzo sprawdzania źródła informacji. Kolejną dezinformacją jest podawanie w tym zestawieniu „projektów statutowych”, które nie są przyznawane w drodze konkursu, a tak brzmi kryterium.

Habilitantka jest członkinią dziesięciu krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych, co dobrze świadczy o jej aktywności i rozpoznawalności w kręgu własnej problematyki naukowej. Odbyła także dwa staże naukowe w instytucjach zagranicznych.

Aktualnie dr Karolina Czerwiec nie jest członkinią redakcji czasopism naukowych ale ma takie długoletnie doświadczenie w trzech redakcjach. To dobry przykład pokazujący jej kompetencje także w tym obszarze, ważnym dla pisarstwa naukowego, które jest warsztatem każdego uczonego. Imponująco wygląda także lista zrecenzowanych tekstów w czasopismach naukowych, zagranicznych (20). W Polskich czasopismach istnieje tendencja do wybierania recenzentów spośród pracowników samodzielnych a w amerykańskich czy brytyjskich często spośród własnych autorów.

Kolejnym kryterium oglądu dorobku habilitacyjnego jest uczestnictwo w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych. W przypadku Pani dr Karoliny Czerwiec były to wykłady w ramach Erasmusa (6) oraz wyjazdy studyjne do instytucji zagranicznych (4) i pełnienie roli promotorki pomocniczej w doktoracie.

W zakresie pozostałych kryteriów, czyli udziału w zespołach badawczych, realizujących projekty inne niż określone w pkt. II.9., uczestnictwa w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań, wnioski o przyznanie nagród naukowych, wnioski w innych konkursach mających charakter naukowy lub dydaktyczny Kandydatka nie podaje żadnych osiągnięć. Choć wydaje się, że być może część danych z punktu dotyczącego projektów badawczych przyznawanych w drodze konkursu mogłaby się tutaj znaleźć. Wtedy jednak nie byłoby ich w p. II.9. Jeśli chodzi o współpracę z otoczeniem to jest to obszar do eksploracji przez Habilitantkę, ponieważ wykonała jedną ekspertyzę „(01.08.2023: Opinia o Programie nauczania przyrody w klasie 4 w Społecznej Szkole Podstawowej nr 4 im. Juliusza Słowackiego w Krakowie; autor programu: dr Diana Saja-Garbarz)” oraz sprawowała nadzór merytoryczny nad „Szkołnym Konkursem Przyrodniczym organizowanym w ramach Dnia Zdrowia w

Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 18 w Krakowie (Szkoła Podstawowa nr 106 im. Artura Grottgera w Krakowie); 04.04.2024 r.”

Głównym osiągnięciem naukowym zgłoszonym jako podstawa wniosku habilitacyjnego są cztery monografie:

Czerwiec K. 2023. Pedagogiczne aspekty tożsamości płciowej człowieka, Wydawnictwo Libron, Kraków

Czerwiec K. 2025². Płciowość człowieka w perspektywie edukacyjnej i społecznej, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Czerwiec K. 2023. Funkcjonowanie osób interplciowych w przestrzeni społecznej, Wydawnictwo Libron, Kraków

Czerwiec K. 2023. Tożsamość płciowa człowieka w świetle uwarunkowań edukacyjnych i społeczno-kulturowych, Wydawnictwo Libron, Kraków.

Pierwsza kwestia, te cztery monografie dotyczą nałożenia na siebie, w sensie wyjaśniania naukowego, dwóch kategorii: kategorii płci oraz kategorii procesów kulturowo-społecznych i pedagogicznych. Przy czym płć jest analizowana w trzech kontekstach: biologicznym, tożsamości płciowej, interplciowości. Natomiast procesy kulturowo-społeczne oraz pedagogiczne w dwóch kontekstach: esencjalizmu i konstruktywizmu. Na pierwszy rzut oka trudno się zorientować w zamyśle Autorki, która napisała cztery monografie, wyglądające tak, jakby były na ten sam temat. Jednak w pierwszej z nich – „Pedagogiczne aspekty tożsamości płciowej człowiek” jest zamieszczony przejrzysty schemat postępowania badawczego w sensie całości, które następnie zostało zrealizowane w tych czterech raportach z badania. W schemacie pokazano uwarunkowania funkcjonowania osób interplciowych i transplciowych, następnie wykonano przejście do części badania, w której zajęto się ich diagnozą w świecie empirycznym by następnie wykonać analizę potrzeb i funkcjonowania osób interplciowych, osób transplciowych oraz nastawienia społeczeństwa do obu tych grup. Ostatecznie te czynności doprowadziły Autorkę do rekomendacji i propozycji rozwiązań dotyczących zagrożeń, prewencji, potrzeb społecznych, itd. Następnie cały projekt podzielono na cztery raporty z tego badania. I tak:

- w monografii Pedagogiczne aspekty tożsamości płciowej człowieka przedstawiono wyniki wywiadów z osobami transplciowymi w zakresie implikacji zdrowotnych, prawnych, etycznych i identyfikacji z własną płcią,

² W dokumentacji Autorka podaje jako datę wydania monografii 2024, jest jednak 2025

- w monografii Funkcjonowanie osób interplciowych w przestrzeni społecznej przedstawiono wyniki wywiadów z osobami interplciowymi i rodzicami dzieci interplciowych w zakresie implikacji zdrowotnych, prawnych, etycznych i identyfikacji z własną płcią
- w monografii Tożsamość płciowa człowieka w świetle uwarunkowań edukacyjnych i społeczno-kulturowych przedstawiono wyniki wywiadów z osobami transplciowymi w zakresie implikacji biologicznych, edukacyjnych, zawodowych i społeczno-kulturowych
- w monografii Płciowość człowieka w perspektywie edukacyjnej i społecznej przedstawiono wyniki wywiadów z osobami interplciowymi i rodzicami dzieci interplciowych w zakresie implikacji biologicznych, edukacyjnych, zawodowych i społeczno-kulturowych.

Co tu można zobaczyć w sensie konstrukcji metodologicznej? Można zobaczyć brak uporządkowania badanych zmiennych. Dlaczego o implikacjach pedagogicznych jest mowa tylko w odniesieniu do osób transplciowych (pierwsza monografia)? W jakim sensie wywiady z osobami transplciowymi pokrywają pole badawcze wyznaczone przez tytuł, w którym jest mowa o tożsamości płciowej człowieka? Dlaczego w trzeciej monografii płciowość człowieka odniesiono tylko do wywiadów z osobami transplciowymi? Dlaczego w czwartej monografii płciowość człowieka zredukowano do danych zebranych od osób interplciowych i ich rodziców? Są to pytania pokazujące błąd w dostosowaniu treści monografii do ich tytułów. Być może było też odwrotnie, i to tytuły okazały się zbyt szerokie do wykonanych badań. Trzeba pamiętać, że w sensie metodologicznym wyspecyfikowanie wszystkich zmiennych, ułożenie ich we wstępną strukturę, zdefiniowanie ich ram pojęciowych musi być odzwierciedlone i strukturze i treści raportu z badania.

Druga kwestia to podstaw teoretycznych badania. W każdej z monografii są podobne treści, niekiedy wręcz powtarzające się narracje. To jednak nie jest najważniejsze. Otóż brak uświadomienia do co struktury zmiennych sprawił prawdopodobnie, że w części teoretycznej zlepiono ze sobą analizy teoretyczne dotyczące płci, tożsamości płciowej interplciowości z analizami dotyczącymi ich społeczno-kulturowych i pedagogicznych kontekstów. Część teoretyczna monografii naukowej nie może być tak konstruowana. Celem każdego badania jest wyjaśnienie naukowe. Wyjaśnienie oznacza poznanie relacji między zmiennymi i to jest uniwersalna zasada, bez względu na strategię badania nomotetyczną czy też idiograficzną. Mamy zatem zestawione dwa światy empiryczne. Każdy z nich ma bogatą tradycję w literaturze naukowej, w teoriach społecznych. I teraz, należało dokonać analizy teoretycznej zagadnienia płci, tożsamości płciowej, itd. oddzielnie oraz oddzielnie analizy teorii dotyczących struktury społecznej i jej funkcjonowania. Wszak tym co Autorka nietrafnie nazywa problemem badań jest kategoryzacja i strukturyzacja społeczna. To jest sedno jest pytania badawczego. Chce bowiem poznać odpowiedź na ogólne pytanie: „Jakie znaczenie mają kategoryzacja i strukturyzacja w postrzeganiu płciowości człowieka oraz w kształtowaniu i wyrażaniu jego tożsamości płciowej?” Na marginesie dodam, że w każdej monografii jest ten sam problem (odpowiednio do spisu

monografii powyżej na: s. 74, s. 70, s.74, s.64). Tak więc brakuje w tych monografiach analizy teorii dotyczących kontekstu kulturowo-społecznego, pedagogicznego, czyli kontekstów odpowiedzialnych za strukturyzację i kategoryzację. A tych teorii jest sporo i są one w tych monografiach potrzebne do problematyzacji i nadawania znaczeń wynikom badań. A jakie to teorie? Między innymi społeczno-poznawcza teoria rozwoju płci kulturowej, kilka teorii odtwarzania struktury społecznej, , teorie poststrukturalistyczne, teoria Pierra Bourdieu, Basila Bernsteina, itd. Co ciekawe Autorka pisze , że wypełnia lukę w tym zakresie w rodzimej literaturze, a nie zauważa, że o większość tych teorii w Polsce już dawno napisano i można to zacytować. Z drugiej strony potrzebna też jest analiza teorii dotyczących płci, tożsamości płciowej, interpłciowości. W tym zakresie Autorka pobieżnie analizuje teorię Sandry Bem, Jamesa Marcii, Hazel Marcus, ale to nie są wszystkie teorie i nie jest to systematyczna analiza z punktu widzenia celu własnego badania. Po wykonaniu tych analiz należy wybrać teorie wiodące, które dostarczą definicji dla zmiennych związanych z płcią i zmiennych związanych z procesami strukturyzacji i kategoryzacji, i będą stanowiły punkt odniesienia w interpretacji wyników badania. Badanie naukowe jest konwencjonalne i wymaga jednolitego języka interpretacji. Nie można zrobić tego jednocześnie przy pomocy konstruktywizmu i esencjalizmu, bo te teorie pochodzą z światów sprzecznych znaczeń, (nieprzystawalność paradygmatyczna). Jeśli już powstały cztery tomy, to - być może każdy - powinien testować inne teorie jako źródło nadawania znaczeń. Teraz cztery monografie mówią o tym samym i tak samo.

W części metodologicznej, generalnie trafnie dokonano operacjonalizacji w sensie doboru schematu badania, metod doboru próbek, metod zbierania danych. Nieco gorzej jest z metodami analizowania danych. Napisano wprawdzie, że materiał empiryczny będzie kodowany, pokazano jak tworzone kody rzeczowe. Jednak brak jest informacji jak będzie przebiegała analiza w kontekście pytań badawczych oraz – co jest sporą słabością tego badania – nie wskazano sposobów weryfikacji wskaźników. W każdej monografii są bardzo podobne do siebie rozdziały prezentujące metodologiczne podstawy badania. W sumie to nie może być inaczej, wszak chodziło o przydzielenie jednego badania do czterech monografii.

Jeśli chodzi teraz o część empiryczną to identyfikowano kody, jednak w całości ich nie pokazano. I jak się wydaje powstały tylko kody rzeczowe, brak teoretycznych i analizy łączącej kody, co pozwala udzielić odpowiedzi na pytania badacze o zależności między zmiennymi. I uwaga, to należy zawsze wykonać bez względu na strategię badań. Istnieją bowiem zarówno statystyczne jak i jakościowe metody szacowania zależności między wskaźnikami. Skoro jestem przy wskaźnikach to nie zauważyłem też działań pokazujących w jaki sposób weryfikowano na bieżąco trafność wskaźników, np. triangulacja badaczy, źródeł, metod czy teorii. Panuje niestety jeszcze przekonanie, że badanie jakościowe nie schodzi do tego poziomu. Jest ono błędne. Przecież gdyby weryfikując trafność wskaźników umieszczonych w teście pokazano, że ich moc dyskryminacyjna jest 0.11, to by z nich się wycofano. Nikt by się odważył użyć ich w teście. Analogicznie jest w analizie jakościowej.

Przyporządkowanie wypowiedzi badanego do danej zmiennej (wskaźnik) powinno być uzasadnione np. sądem innego badacza, itp. W przeciwnym razie nie mamy pewności co do trafności badania. Brakuje mi też przynajmniej ostatecznego zestawienia kodów teoretycznych, które dawałyby odpowiedzi na pytania badawcze. I brakuje również ostatecznej weryfikacji całości badania, w poszczególnych tomach, skoro już powstały.

Podsumowując uważam, że cztery tomy opisujące główny schemat badania w dużym stopniu zaciemniły obraz wyników. Te monografie musiałem czytać więcej, niż raz, co nigdy mi się nie zdarzyło. Wadliwe rozwiązania teoretyczne, słabo wyeksponowane, albo wręcz w ogóle różne etapy analizy stanowią o słabości omawianych monografii. Czy jednak te badania wnoszą coś nowego do nauki. Nie widzę takich treści. Zresztą trudno dziś napisać jeszcze coś oryginalnego ograniczając się do teorii esnejalistycznych i konstruktywistych. Wybór tych teorii do nadawania znaczeń był, w tym sensie (nowego wkładu do nauki), niefortunny. Być może udałooby się taką cechę przypisać wiedzy o osobach interwjuowanych. Jednak ta wiedza nie jest zweryfikowana empirycznie.

Przechodząc do konkluzji uważam, że dorobek habilitacyjny, poza głównym osiągnięciem badawczym, spełnia warunki nadania stopnia doktora habilitowanego. Jednak główne osiągnięcie naukowe – moim zdaniem – nie spełnia podstawowych warunków. Powstaje dylemat, który muszę rozstrzygnąć. Ponieważ ustawa przykłada największą wagę do głównego osiągnięcia naukowego, pozwalając kandydatom zrezygnować z prezentacji całego dorobku, uważam, że jego waga jest wyższa, niż pozostałych kryteriów. Ostatecznie stwierdzam, że osiągnięcia naukowe dr Karoliny Czerwiec nie odpowiadają wymaganiom opisanym ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 305 z późn. zm.). Wnioskuje więc o odmowę nadania Jej stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie pedagogiki.

